

Briuselis, 2013 05 29
COM(2013) 370 final

Rekomendacija

TARYBOS REKOMENDACIJA

**dėl Austrijos 2013 m. nacionalinės reformų programos
su Tarybos nuomone dėl 2012–2017 m. Austrijos stabilumo programos**

{SWD(2013) 370 final}

Rekomendacija

TARYBOS REKOMENDACIJA

dėl Austrijos 2013 m. nacionalinės reformų programos

su Tarybos nuomone dėl 2012–2017 m. Austrijos stabilumo programos

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 121 straipsnio 2 dalį ir 148 straipsnio 4 dalį,

atsižvelgdama į 1997 m. liepos 7 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1466/97 dėl biudžeto būklės priežiūros stiprinimo ir ekonominės politikos priežiūros bei koordinavimo¹, ypač į jo 5 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos rekomendaciją²,

atsižvelgdama į Europos Parlamento rezoliucijas³,

atsižvelgdama į Europos Vadovų Tarybos išvadas,

atsižvelgdama į Užimtumo komiteto nuomonę,

pasikonsultavusi su Ekonomikos ir finansų komitetu,

kadangi:

- (1) 2010 m. kovo 26 d. Europos Vadovų Taryba pritarė Komisijos pasiūlymui įgyvendinti naują augimo ir darbo vietų kūrimo strategiją „Europa 2020“, grindžiamą geresniu ekonominės politikos koordinavimu, ir daugiausia dėmesio skirti toms svarbioms sritims, kuriose reikia imtis veiksmų, kad būtų stiprinamas Europos tvaraus augimo ir konkurencingumo potencialas;
- (2) remdamasi Komisijos pasiūlymais, 2010 m. liepos 13 d. Taryba priėmė rekomendaciją dėl valstybių narių ir Sąjungos bendrųjų ekonominės politikos gairių (2010–2014 m.), o 2010 m. spalio 21 d. – sprendimą dėl valstybių narių užimtumo politikos gairių⁴, kurios kartu sudaro integruotas gaires. Į šias integruotas gaires valstybių narių paprašyta atsižvelgti formuojant nacionalinę ekonominę ir užimtumo politiką;
- (3) 2012 m. birželio 29 d. valstybių ar vyriausybių vadovai nusprendė priimti Susitarimą dėl ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo, kuriuo nustatė nuoseklią nacionalinių, ES ir euro zonos veiksmų, naudojant visus galimus svertus, priemones ir politikos strategijas, sistemą. Jie nutarė, kokių veiksmų reikėtų imtis valstybių narių lygmeniu, visų pirma išreiškdami tvirtą įsipareigojimą siekti strategijos „Europa 2020“ tikslų ir įgyvendinti konkrečioms šalims skirtas rekomendacijas;

¹ OL L 209, 1997 8 2, p. 1.

² COM (2013) 370 *final*.

³ P7_TA(2013)0052 ir P7_TA(2013)0053.

⁴ 2013 m. balandžio 22 d. Tarybos sprendimas 2013/208/ES.

- (4) 2012 m. liepos 6 d. Taryba priėmė rekomendaciją dėl 2012 m. Austrijos nacionalinės reformų programos ir nuomonę dėl atnaujintos 2011–2016 m. Austrijos stabilumo programos;
- (5) 2012 m. lapkričio 28 d. Komisija priėmė metinę augimo apžvalgą⁵, kuria pradedamas 2013 m. Europos ekonominės politikos koordinavimo semestras. Be to, 2012 m. lapkričio 28 d. Komisija pagal Reglamentą (ES) Nr. 1176/2011 priėmė Įspėjimo mechanizmo ataskaitą⁶, kurioje nenurodė, kad Austrija yra viena iš valstybių narių, dėl kurios reikės parengti nuodugnią apžvalgą;
- (6) 2013 m. kovo 14 d. Europos Vadovų Taryba patvirtino prioritetus, kuriais turi būti užtikrintas finansinis stabilumas, fiskalinis konsolidavimas ir ekonomikos augimo skatinimo veiksmai. Ji pabrėžė, kad reikia vykdyti diferencijuotą, ekonomikos augimą skatinantį fiskalinį konsolidavimą, atkurti įprastas skolinimo ekonomikai sąlygas, skatinti ekonomikos augimą ir konkurencingumą, spręsti nedarbo problemą, šalinti socialines krizės pasekmes ir modernizuoti viešąjį administravimą;
- (7) 2013 m. balandžio 16 d. Austrija pateikė 2013 m. stabilumo programą, kuri apima 2012–2017 m. laikotarpį, ir 2013 m. nacionalinę reformų programą. Siekiant atsižvelgti į abiejų programų sąsają, jos vertintos vienu metu;
- (8) remdamasi 2013 m. stabilumo programos vertinimu pagal Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1466/97, Taryba mano, kad Austrija ėmėsi didelių konsolidavimo pastangų, kad biudžeto perviršinis deficitas pradėtų mažėti. Kalbant apie 2013 m. programą, makroekonominis scenarijus, kuriuo grindžiamos biudžeto projekcijos, yra optimistinis. Pagrindinis programoje išdėstytos biudžeto strategijos tikslas – laipsniškai mažinti valdžios sektoriaus deficitą ir iki 2016 m. nominaliai subalansuoti biudžetą, o iki 2015 m. įgyvendinti vidutinės trukmės laikotarpio tikslą. Programoje patvirtintas ankstesnis vidutinės trukmės laikotarpio tikslas – 0,45 % BVP struktūrinis deficitas. Vidutinės trukmės laikotarpio tikslas atitinka Stabilumo ir augimo pakto reikalavimus. Remiantis dabartinėmis projekcijomis, Austrija taiko reikiamas priemones, kad perviršinis deficitas būtų panaikintas iki 2013 m., atsižvelgiant į tai, kad 2012 m. valdžios sektoriaus deficitas buvo 2,5 % BVP, ir pagal Komisijos prognozes turėtų toliau mažėti, atitinkamai iki 2,2 % BVP 2013 m. ir 1,8 % BVP 2014 m. Tačiau papildomos išlaidos, susijusios su stambaus banko likvidavimu gali turėti nemažą deficitą didinantį poveikį. Numatoma, kad po stipraus pagerėjimo, viršijusio 2012 m. pagal perviršinio deficito procedūrą reikalaujamą koregavimo planą, 2013 m. struktūrinis balanso deficitas padidės iki 1,8 %. Nedidelį struktūrinio deficito padidėjimą 2013 m. patvirtina ir Komisijos prognozė. Pagal programoje pateiktą informaciją pradedant 2014 m. numatomas perskaičiuoto struktūrinio balanso struktūrinis koregavimas, 2014 ir 2015 m. viršysiantis 0,5 %, ir leisiantis Austrijai vidutinės trukmės laikotarpio tikslą pasiekti dvejais metais anksčiau nei numatyta pagal programoje pateiktą scenarijų, t. y. 2015 m. vietoj 2017 m. Kalbant apie išlaidų kriterijų, pagal programoje pateiktą informaciją tikimasi, kad valdžios sektoriaus išlaidų, atėmus diskrecines priemones, augimo greitis 2014 m. ir 2016 m. prisidės prie 0,5 % BVP metinio struktūrinio koregavimo siekiant vidutinės trukmės laikotarpio tikslo. Tačiau pagal programos scenarijų numatomas didelis išlaidų ir BVP santykio sumažėjimas yra pernelyg optimistinis, nes manoma, kad išlaidos kaip BVP dalis bus vienos mažiausių per daugiau negu penkiolika metų. Galima tikėtis, kad kalbant apie

⁵ COM (2012) 750 *final*.

⁶ COM (2012) 751 *final*.

skolos kriterijaus įgyvendinimą, 2014–2016 m. laikotarpiu Austrijoje bus pereinamasis laikotarpis ir planais užtikrinama pakankama pažanga siekiant atitikti šį kriterijų;

nors biudžeto sistema buvo sustiprinta, fiskaliniai įvairių valdžios lygmenų santykiai iš esmės liko nepakitę, ir sutampančios atsakomybės sritys bei atsakomybės už finansavimą ir išlaidas nenuoseklumai yra problemos, kurias reikia spręsti. Sudėtingas nuolatinių susitarimų tarp šalies vyriausybės, socialinio draudimo teikėjų ir žemesnės nei federalinės valdžios mechanizmas kelia grėsmę sveikatos išlaidoms apriboti skirtų priemonių įgyvendinimui. Švietimo srityje derybos dėl 6 punktų pasiūlymo, įskaitant mokyklų vadovybės rajono lygmeniu panaikinimą, yra teigiamas poslinkis supaprastinant atsakomybės pasiskirstymą tarp įvairių valdžios lygmenų, tačiau norint labiau sumažinti susiskaidymą, jį reikės dar labiau supaprastinti;

- (9) numatoma, kad Austrijos darbo jėgos potencialas nuo 2020 m. mažės ir ekonomika taps labiau grindžiama įgūdžiais. Egzistuoja daug galimybių geriau įtraukti į darbo rinką darbingo amžiaus gyventojus, visų pirma moteris, migrantus ir vyresnio amžiaus asmenis;
- (10) vyresnio amžiaus asmenų užimtumo lygis yra žemesnis už ES vidurkį (43,1 % plg. su 48,8 %), o beveik 30 % žmonių prieš pat išeidami į pensiją praleidžia nuo 1,5 iki trejų metų būdami be darbo arba nedirbdami dėl ligos. Vis dar santykinai plačiai taikomos ankstyvo išėjimo į pensiją ir invalidumo pensijų sistemos, taip pat santykinai nedidelis teisės aktais nustatytas moterų pensinis amžius (60), kuris ateityje tik labai palaipsniui didės, gali turėti neigiamo poveikio vyresnio amžiaus darbo jėgos pasiūlai;
- (11) nors moterų užimtumas Austrijoje yra santykinai didelis (70,3% palyginti su 62,4 % ES mastu 2012 m.), dar yra galimybių jį didinti mažinant darbo rinkos susiskaidymą pagal lytis. Ne visą darbo dieną dirbančių moterų dalis yra viena didžiausių ES, o vaiko priežiūros ir ilgalaikės priežiūros paslaugų galimybės yra ribotos. Moterų užimtumo rodikliai, skaičiuojant visos darbo dienos ekvivalentais (55,6% 2012 m.), rodo, kad Austrija nesugeba visiškai panaudoti moterų darbo jėgos potencialo. Be to, moterys beveik dvigubai dažniau dirba laikinus ir prastai apmokamus darbus ir sudaro didelę dalį dirbančių už mažą darbo užmokestį. Dėl šių tendencijų vyrų ir moterų darbo užmokesčio skirtumas sudaro 24% – trečias pagal dydį ES. Mažas pajamas gaunančių asmenų mokesčių naštos sumažinimas galėtų suteikti daugiau paskatų aktyviau dalyvauti darbo rinkoje. Austrijos mokesčių sistemos struktūra leidžia perkelti apmokestinimą kitiems šaltiniams, kurie mažiau stabdo augimą. Iš tiesų, pajamos iš turto mokesčių Austrijoje sudaro 0,5 % BVP ir yra gerokai mažesnės už ES vidurkį – 2,1 % BVP. Pajamos iš reguliariai mokamo nekilnojamojo turto mokesčio, kuris laikomas mažiausiai stabdančiu augimą, yra trečios pagal mažumą ES ir 2011 m. sudarė 0,2 % BVP (ES vidurkis – 1,3 %);
- (12) kadangi 19 % darbingo amžiaus gyventojų 2011 m. buvo gimę užsienyje, Austrijos darbingo amžiaus imigrantų dalis viena didžiausių EBPO. Migrantai dažnai patiria sunkumų darbo rinkoje ir jų nedarbo rodikliai žymiai aukštesni (9,7 % plg. su 3,6 %), o jų užimtumo rodikliai mažesni (ne ES-27 tautybių asmenų – 62,8 % plg. su austrų – 76,4 %). Be to, migrantų kilmės asmenys triskart dažniau įdarbinami jų kvalifikacijos neatitinkančiose pozicijose ir už mažesnę užmokestį negu austrai (2008 m. 27,5 % plg. su 9,7 %). Jų išsilavinimas taip pat dažnai yra žemesnis, o skurdo rizika yra dukart didesnė (26,6 % plg. su 12,6 %);
- (13) vidutinės trukmės ir ilgalaikės pensijų ir sveikatos priežiūros išlaidų projekcijos rodo riziką viešųjų finansų stabilumui. Ilgalaikės priežiūros išlaidų projekcijos taip pat rodo riziką tvarumui, nors ir ne tokią didelę. Pastarojo meto pensijų sistemos reformos gali

šiek tiek sumažinti riziką tvarumui, jei kartu bus gerinamos darbo rinkos sąlygos, kad vyresnio amžiaus asmenys galėtų likti įdarbinti ilgesnį laiką. Tačiau vis dar reikia paspartinti vyrų ir moterų pensinio amžiaus suvienodinimą bei susieti teisės aktais numatytą pensinį amžių su didėjančia tikėtina gyvenimo trukme. Būtina spręsti sveikatos priežiūros ir ilgalaikės priežiūros sistemų fiskalinio tvarumo klausimą, be kita ko, atsižvelgiant į didėjančius ilgalaikės priežiūros paslaugų poreikį ir paklausą. Pastarojo meto politikos priemonės, kurių imtasi sveikatos sektoriuje, greičiausiai bus vykdomos teisinga linkme, nors artimiausiais metais reikės atidžiai vertinti jų efektyvumą. Dar yra galimybių stiprinti prevenciją, reabilitaciją ir savarankišką gyvenimą, siekiant valdyti būsimas ilgalaikės priežiūros išlaidas;

- (14) pagal tarptautinius palyginamuosius tyrimus ir testus, 10–15 metų vaikų išsilavinimas Austrijoje yra mažesnis už vidutinį, nepaisant to, kad Austrijos išlaidos švietimui, sudarančios 6,01 % BVP, gerokai viršija ES vidurkį (5,41 %). Daugiau nei 25% 15 metų amžiaus jaunuolių skaitymo įgūdžiai yra prasti, o matematikos rezultatai tik šiek tiek geresni. Migrantų kilmės jaunuolių ir jų vietinių bendraamžių mokslo rezultatų skirtumas yra vienas didžiausių ES. Didėjantis aukštojo mokslo studentų skaičius kelia sunkumų finansų ir organizacinėms sistemoms, tačiau sėkmingai studijas užbaigiančių studentų dalis yra maža. Švietimo sistemos valdymo ir finansavimo atsakomybės pasidalijimas taip pat yra fragmentiškas;
- (15) Austrija yra viena iš valstybių narių, kurioms būtų labiausiai naudinga (BVP dalies išraiška) sumažinti tarpvalstybinio paslaugų teikimo kliūtis. Tačiau vis dar esama didelių kliūčių patekti į paslaugų sektorių ir veiksmingai jame konkuruoti. Šios kliūtys ypatingai aiškos laisvųjų profesijų ir geležinkelių transporto sektoriuose. Profesionalios paslaugos yra labai svarbios verslo paslaugų sektoriuose, kur jos sudaro 10% BVP ir 11 % viso užimtumo. Vis dar egzistuoja suvaržymai patekti į rinką ir užsiimti profesine veikla paslaugų sektoriuje, pvz., susiję su teisine forma ir akcijų dalies reikalavimais. Yra rimtų priežasčių įvertinti, kiek šie suvaržymai yra pagrįsti ir ar tų pačių bendro intereso tikslų nebūtų galima pasiekti taikant lengvesnį reguliavimo režimą. Nors neseniai padarytais konkurencijos įstatymo pakeitimais bus sustiprinti Austrijos kompetentingos institucijos įgaliojimai, jos finansiniai ir žmogiškieji ištekliai vis dar yra mažesni negu kitose panašaus dydžio ar net mažesnėse šalyse;
- (16) Austrija padarė buveinės valstybės narės ir priimančiosios valstybės narės tarpvalstybinio bendradarbiavimo finansinės priežiūros srityje pažangą. Be to, tolesnė pažanga buvo padaryta restruktūrizuojant nacionalizuotus ar iš dalies nacionalizuotus bankus, pasinaudojus restruktūrizavimo pagalba. Tačiau dėl rizikos, susijusios su tolesniu šių bankų turto kokybės blogėjimu, dar egzistuoja tam tikrų spragų, kurias būtina įdėmiai stebėti.
- (17) atsižvelgdama į Europos semestrą, Komisija atliko išsamią Austrijos ekonominės politikos analizę. Ji įvertino stabilumo programą ir nacionalinę reformų programą. Komisija įvertino ne tik jų svarbą tvariai fiskalinei ir socialinei bei ekonominei Austrijos politikai, bet ir tai, kaip laikomasi ES taisyklių ir gairių, nes ES priemonėmis prisidedant prie būsimų nacionalinių sprendimų būtina stiprinti bendrą Europos Sąjungos ekonomikos valdymą. Jos rekomendacijos atsižvelgiant į Europos semestrą pateiktos toliau išdėstytose 1–7 rekomendacijose;
- (18) atsižvelgdama į šį vertinimą, Taryba išnagrinėjo Austrijos stabilumo programą ir savo nuomonę⁷ visų pirma pateikė toliau išdėstytoje 1 rekomendacijoje;

⁷

Pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 1466/97 5 straipsnio 2 dalį.

- (19) atsižvelgdama į Europos semestrą, Komisija taip pat atliko visos euro zonos ekonominės politikos analizę. Šiuo pagrindu Taryba pateikė konkrečias rekomendacijas, skirtas valstybėms narėms, kurių valiuta yra euras. Austrija taip pat turi užtikrinti, kad šios rekomendacijos bus visiškai ir laiku įgyvendintos,

REKOMENDUOJA Austrijai 2013–2014 m. imtis šių veiksmų:

1. Įvykdyti 2013 m. biudžetą, kaip numatyta, kad būtų tvariai panaikintas perviršinis deficitas, ir įgyvendinti struktūrinio koregavimo priemonės, nurodytas Tarybos rekomendacijose pagal perviršinio deficito procedūrą. Panaikinus perviršinį deficitą, tinkamu tempu vykdyti struktūrinio koregavimo priemonės, kad iki 2015 m. būtų pasiektas vidutinės trukmės laikotarpio tikslas. Racionalizuoti fiskalinius santykius tarp skirtingų valdžios lygmenų, pavyzdžiui, supaprastinant organizacinę struktūrą ir suderinant atsakomybę už išlaidas ir už finansavimą.
2. Paankstinti vyrų ir moterų pensinio amžiaus suvienodinimą, susieti aktais nustatytą pensinį amžių su tikėtina gyvenimo trukme, vykdyti ir stebėti pastarojo meto reformas, kuriomis ribojamos ankstyvo išėjimo į pensiją galimybės, ir išplėsti vyresnio amžiaus asmenų galimybes įsidarbinti, siekiant padidinti faktinį pensinį amžių ir vyresnio amžiaus asmenų užimtumo lygį.
3. Imtis naujų priemonių moterų dalyvavimui darbo rinkoje didinti, visų pirma toliau gerinant vaikų priežiūros bei ilgalaikės priežiūros paslaugas ir šalinti didelius vyrų ir moterų darbo užmokesčio ir pensijų skirtumus. Visiškai išnaudoti migrantų kilmės asmenų darbo rinkos potencialą greičiau pripažįstant jų kvalifikaciją ir išsilavinimą. Nedarant poveikio biudžetui sumažinti realią mokesčių ir socialinio draudimo naštą nedideles pajamas gaunantiems asmenims, labiau pasikliaujant kitais apmokestinimo šaltiniais, kurie mažiau stabdytų augimą, kaip antai reguliariai mokami turto mokesčiai.
4. Efektyviai įgyvendinti sveikatos sistemos reformas, siekiant užtikrinti, kad numatytas išlaidų efektyvumo poveikis taptų tikrove. Sukurti finansiškai tvarų ilgalaikės priežiūros modelį ir skirti daugiau dėmesio prevencijai, reabilitacijai ir savarankiškam gyvenimui.
5. Gerinti švietimo rezultatus, visų pirma socialiai remtinių jaunuolių, be kita ko, gerinant ikimokyklinį ugdymą ir mažinant neigiamą ankstyvo skirstymo pagal gabumus poveikį. Toliau gerinti strateginį aukštojo mokslo sistemos planavimą ir aktyviau taikyti priemones, skirtas mažinti studijų nebaigiančių studentų skaičių.
6. Toliau stiprinti konkurencijos institucijos įgaliojimus bei išteklius ir stebėti konkurencijos įstatymo reformos įgyvendinimą. Šalinti pernelyg dideles kliūtis paslaugų teikėjams. Tai reikėtų peržiūrėti, ar galiojantys suvaržymai patekti į rinką ir užsiimti reguliuojama profesine veikla yra grindžiami bendrais interesais, ir skatinti konkurenciją, visų pirma geležinkelių sektoriuje.
7. Siekiant išlaikyti finansinį stabilumą, toliau įdėmiai stebėti nacionalizuotus ir iš dalies nacionalizuotus bankus ir paspartinti jų restruktūrizaciją.

Priimta Briuselyje

*Tarybos vardu
Pirmininkas*